

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes száma ára 10 fillér. Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Erős kezüket rátették az országra.

Irta: Dr. Moskovitz Iván.

A parlamenti szabadság, a mentelmi jog, a kritika, a sajtó szabadsága, a választások szabadsága, az országház-téren, a főváros utcáin és egyik-másik vidéki kerületnek országutain még a szabad járás-kelés jogai is megszűntek, a Tisza gróf erős kezének és féket nem ismerő lelkiismeretének házelnöki és miniszterelnöki kegyuralma alatt.

A parlamentből kidobott képviselők, a pályaudvarról, az utcáról is részben még a trafikokból is kiüldözött sajtó, ötvenegy év óta hiába küzködnek a jog és a szabadság romjainak megvédéséért.

A törvényhatósági autonómia, a mely régibb alkotmányválságok idejében, a veszélyeztetett közjogoknak erős bástyája volt, a Tisza-léle kormányzat jogsérelmeivel szemben mostanától nem lejtett ki nagyobb akciót. A főispánok tanultak a kormánytól és a házelnöktől, és a nagy kemény kéz szolgálatában sok kisebb főispáni és képviselői kemény kéz munkálkodott a lefolyt hónapok alatt a törvényhatóságok önértékének megtörésén. Es bizalmat is szavaztak sok helyen ennek a kormányynak. Bizalmat, a mely nem az ország bizalma, de a függő elemeknek kényyszerű hódolata volt.

De a kormány ezzel sem elégszik meg. Nem elég neki a bizalmi szavazat, nem elég neki a törvényhatósági kormányzatnak, a miniszteri hatalomtól való függése. Tudják, hogy az ország türelmének, a függő emberek hódolatának, a hatalom előtti meghunyászkodásnak is vége lesz. Tudják, hogy a sérelmek szaporodása előbb utóbb mégis haragra fogja lobbantani a társadalomnak kevésbé ellenzéki, kevésbé politizáló és kevésbé független elemeit is. Es tudják, hogy az autonómia, még mai megnyílt alakjában, még a miniszteri és főispáni erős kéz nyomása alatt, még a gazdasági válságtól és az árvizektől okozott szegénység idejében is alkalmassá válhatnak a jogok, az alkotmány és a morál megvédésére.

Es ez nem tetszik nekik. A parlament szabadságának intézményes letörése után a törvényhatósági jogok intézményes letörésére kerülnek.

Sokat írtak, és sokat beszéltek magyar politikusok a közigazgatás reformjáról. Sokan, régóta hirdették ennek a reformnak szűk ségét.

Sokan kívánták a közigazgatás reformját, a közigazgatási szolgálat pontosságának, a szabadságok, az egyéni jogok nagyobb biztonságának érdekében. De a kik a közigazgatás reformját szükségesnek hirdették, a jogoknak és a szabadságoknak erősebb biztosítását, a demokratikus szellemnek megszilárdítását értették közigazgatási reform alatt. A meglévő jogoknak, a meglévő szabadságoknak és a meglévő biztonságoknak a kormány és a többségi párt javára irányuló megsemmisítését nem ívánták a közigazgatási reform szükségét hirdető államférfiak.

Csak a kormány értelmei ilyen ténképen a közigazgatási reformra való vágyakozást. Nem a bajok orvoslására, nem a nyomor enyhítésére, nem a pártoskodás, az erőszak és az önkény kűtására készül, de a hatalmi érdekeket biztosító államosításra.

Az államosítás, még akkor is, ha nyugodt időkben, ország nagy partjainak békés jóváhagyásával és a közjogok szilárd biztosításával létesítene is egy törvényes gondolkodású kormány kezdeményezésére a függetlenül munkálkodó parlament, még akkor is életbevágó átalakítása volna az ezeréves alkotmányosságának. Még akkor is erősen meg kellene fontolni, hogy tude az állami közigazgatás megfelelő biztosítókat nyújtani az országnak, tudja-e pótolni azt az alkotmányvédőt erőit, a mely az autonómiában rejlik. Még akkor is, a közigazgatási tevékenységnek államosítása tevében, erős ellenőrző, fegyelmi és „vétő"-joggal, kellene kiegészíteni az autonóm testületek hatalmát és függetleníteni kellene a törvényhatóságok bizottságait, és még akkor is autonóm kezekre kellene bízni a közjogi közigazgatást. Mert ilyenféle biztosítékok nélkül még a jó szándékkal előkészített államosítás is, később

hatalmaskodó kormányférfiak kezében a jogoknak és a szabadságoknak pusztulását okozhatná.

De most nem békés, nem az alkotmányos biztosíték megszilárdításával előkészített reformról, csupán egyszerű, a parlamentre és az országra Tisza által ráparancsolt, a létkelen miniszteri és pártihatalomnak megfelelő államosításról van szó.

Bástyákról nem beszélhetünk. A bástyákat már régen elkoportatta a sok apró reform, a szegénység, a korrupció.

De még a bástyák hulladékát, még a romokat is el kívánják takarítani a miniszteri és a többségi önkény utjából. Es erre kell az államosítás. Hogy a magyar állam régi alkotmányosságának, hogy a közszabadságoknak nyoma se legyen ebben a kormányhatalom, a Tisza és a munkapárt uradalmában.

A parlamenti többséget nem kell nagyon kapacitálni erre a reformra. Az ő moráljuk, a pártfegyelem. Az ő ambíciójuk a párt hatalmának megszilárdítása. Ők bizonyára szivesen meg fogják szavazni ezt a javaslatot is, a mint már elfogadták a többi, a mit az elnöki lelkiismeret rájuk parancsolt. Az országot sem kell nagyon kapacitálni. Az országot nem fogják megkérdézni, hogy kelle nekik az államosítás. Ha pedig itt ott egy-egy időközi választáson mégis szóhoz jutna a kerületnek társadalma, akkor az illetén megnyilatkozások irányításának már tudják, már ki is próbálták a módját.

Mégis, a kormány nem csupán ráparancsolja az országra államosítást, de nyájias, bátorító mosollyal kapacitálni is kívánja, ha nem is a társadalmat, a melyet el tud nyomni, de a tisztviselői testületet, a melyet az elnyomáshoz eszközül kíván igénybe venni.

Hirdeti, hogy milyen jó lesz a tisztviselő helyzete az államosítás után. Nyugdij, biztos kenyér, szép állás, életfogytiglani alkalmazás, tekintély, függetlenség a publikumtól. Ez lesz a sorsa a tisztviselőnek, Pest megye alispánjától a hegyvidéki oláh falu jegyzőjéig. Nyájias ábrándkép, a mely meghódítja a tisztviselőket lelkét.

Függetlenek lesznek a publikumtól. Függetlenek lesznek az

ellenzéki publikumtól. De ha a kormánypart tekintélyes vidéki tagjával lesz bajuk, akkor a szolgálat érdekében egyszerre vége lesz a függetlenségnek. A nagy családú magas tisztviselő már nem hat évre, de életfogytiglan fogja viselni hivatalát. Csupán az a kérdés, hogy hol fogja viselni? Az altöldi vármegye alispánja bátran vállalhatja ellenzéki meggyőződését, megbizhatik állásának tekintélyében, hivatalának állami-ságában és ha már egy ideig vallotta ellenzéki meggyőződését az altöldön, módot adnak rá, hogy tovább vallja ezt a nézetét valahol a román vagy a szláv havasok között. Ott annál bátrabban beszélhet, mert ott a magyar és az ellenzéki szónak nincs komoly foganatja.

Az áthelyezés nyájias eszköz, nem büntetés, csupán nyomorugá válhatik. Nem kell hozzá bűnösnek lennie, de könnyű általa nyomorultá, koldussá válnia a tisztviselőnek. Es az áthelyezéssel erkölcsi hatást is érhet el a miniszteri hatalom. Aki vezető állásban volt, azt, ha ugyan erős benne a függetlenség és az önérték, át lehetne helyezni más vidékre, nem vezető állásba avégre, hogy ne csupán anyagilag, de erkölcsileg is meg tudja érteni a kormány hatalmát és a független gondolkodásnak, az ellenzéki meggyőződésnek bűnös voltát.

Hát még a gazdag délmagyarországi község nódriusa, ha nem sikerült falujának polgárait a kormány pártjára leszavaztatnia, vagy ha a miniszter barátjával, a lelkes kormányparti földbirtokossal ellentétbe jut? A jegyzői törzsfizetése nem lesz veszélyben és ezzel a törzsfizetéssel és 9 tagu családjával elvándorolhat valahová a nagy hegyek tájkára, ahol a kulturát egy román vagy ruthén tannyelvű felekezeti iskola képviseli. A falutól független lesz ez a jegyző, csupán a kormánytól fog függni, a kormány adta neki kenyerét és a kormány is fogja szűkebbre is szabhatni ezt a kenyeret, ha a jegyző ur nem jól irányítja az ő falujának politikai meggyőződését. Milyen lesz egyébként az a kenyér, ha az államosítás folytán egyszerre megszűnik a törvényes, tisztességes mellékereset módja.

SCHÖNIMRE

csipke, szallag, ruhadisz és rövidáru üzlete megnyílt.
Fő-tér (Bilanovics ház)

Lapunk mai száma 8 oldal

De nem csupán a tisztviselők büneinek megtorlására lesz módja a kormánynak az áthelyezés jogát érvényesítenie, Lesznek áthelyezések, amelyekkel a kormány nem a tisztviselőt, de a vidéket, a vármegyét, a kerületet, a községet fogja büntetni.

Mert természetes, hogy az államosítás után is fognak akadni az országban egyes stréber, nagyon is erős kezű, kivételes energiájú tisztviselők, akik tudva, hogy ők a publikumtól függetlenek és csupán a kormánnytól függenek, lefelé keményen és fölfelé, a miniszter felé teljes hódolattal fogják állásukat betölteni, Lesznek tisztviselők, akik a miniszteri lelkiismeret hatalmas szavát, a törvény írott betűjénél komolyabban fogják venni. És lesznek vármegyék, lesznek kerületek és vidékek, amelyekben erősebb lesz az ellenzéki hangulat, minthogy az átlagos szigorúságú premio ezt a hangulatot ki tudja irtani.

A kormány kezében pedig len ott lesz a hatalom, amellyel az illetén kerületek és vidékek kormányzatát az áthelyezés útján a híres, a kemény kezű, a biharmegyei vagy más hasonló közigazgatási mintaiskolából kikerült tisztviselőkre fogja bízhatni. Arra is lesz módja a kormánynak, hogy a kemény kezű tisztviselőre nézve könnyűvé tegye az áthelyezést.

De keserves lesz annak a hivatalnoknak a sorsa, akiknek áthelyezése a kormánynak nem tetsző ellenzéki vagy nagyon is enyhe, a mások jogát nagyon is kiméltő magatartása okozta.

Sokan vannak, akiket kecséget az életfogytiglani hivatal, az állami nyugdíj és a publicumtól való függetlenség látszata.

Pár évi államosítottág elvénne ezt a kedvüket és meginttaná a tisztviselőket arra, hogy milyen szép is volt az a sokat szidott régi történelmi alapu autonómia.

De a közigazgatási testületnek ez a kitanítása nem érné meg, hogy érette pusztulásnak induljon az alkotmánynak, az országnak s a társadalomnak régi joga.

A közigazgatás reformját és a tisztviselői testület helyzetének intézményes biztosítását nem szabad összetéveszteni az államosítással; az államosítással, amely nem javítaná a közigazgatási tevékenységet, amely nem biztosabbá, de az áthelyezés által még függőbbé és anyagilag még nyomorultabbá alakítaná a tisztviselői helyzetét és amely csupán a kormány és a többségi önkény hatalmának válnék javára. Szolgalmi pragmatika, az önkény ellen biztosított fegyelmi bíráskodás, jó nyugdíjtörvény államosítás nélkül is biztosá alakíthatják a tisztviselői pályát és jó anyagi törvények a tisztviselők folytonos politikai rangatásának megszüntetésé-

sével párosultán jó közigazgatást, becsületet, pártatlan, demokratikus közigazgatást létesíthetnek akkor is, ha nem lesz államosítás és ha az ország jogos haragja az államosítási programmal együtt végre megtöri az erőszak és a reakció pártjának uralmát.

gumisarkot az egész világ ismeri és dícséri! Cipészétől határozottan csak a valódi új BÉRSÓN-gumisarkot kérje, aranydobozban s utasítson minden utazótat vissza Bersonművek, Budapest, VII.

Meczner Gyula távozása.

A Nap már megint arról ír, hogy Meczner Gyula legközelebb távozik a főispáni székből. Ezt avval hozza összeköttetésbe, hogy Meczner Gyula Andrásy főispánja volt s miután most ellentétbe került Andrásyval, hát lemond.

Látszik, hogy a Nap nem ismeri Meczner Gyulát. Ilyen csekélységnek őt nem zsenirozzák. Igaz, hogy Meczner Gyula mindent, amit elért, mindent, amivé lett, Andrásy Gyulának köszönhet. Evvel tisztában van Zemplénben mindenki, aki látta, hogy mi volt itt azelőtt Meczner Gyula, s mivé lett, mióta Hadik Béla s Andrásy Gyula jóhiszemű, naiv bízalmi vezető szerepbe, majd a főispáni székre juttatta. S igaz, hogy akiben csak egy parányi erkölcsi érzék s emberi jó érzés van, az százszor lemond inkább, mint hogy ilyen harcba kerüljön az ellen, akinek egész emelkedését köszönheti.

De Meczner Gyulánál nevétség lenne ilyen erkölcsi és érzelmi pontokat keresni.

Mig Andrásy volt a hatalom, szolgálta nagy alázkodással Andrásyt. Most Tisza van a hatalomban, hát szolgálja Tiszát s Tisza szolgálatában kész bicskával menni Andrásy ellen.

Es ha holnap megint Andrásy jut hatalomra, Meczner lesz az első, aki leborul előtt, felajánlja hű szolgálatait, s a Tisza parancsára Andrásy ellen emelt bicskát kéz lesz habozás nélkül Tiszába dőlni.

Sok utálatos dolog van a világban, de tisztességesen érző ember előtt az ilyesmi a legutálatosabb. Ha nem a mai világban ennek van kellete az ilyen emberek boldogulnak. Tisztességes korszakokban megvetéssel fordulna el mindenki az ilyen magatartástól, ma — mig hatalmon van — ezren meg ezren hódolnak neki.

Téved a Nap, nem bukik meg Meczner Gyula. Tiszának ép ilyen ember kell. A piszkából született panamakormánynak olyan emberekre van szüksége, mint Meczner, aki inséges kukuricát vásárol, sikkasztót

védelmez, Gáthyval, Székellyel, Gecseivel parolázik.

Mig a panamakormány marad, addig nem félhetünk attól, hogy elviszik tőlünk a mi boldogítóinkat, Meczner Gyulát.

A homonnai faipariskola. Válasz a Zemplénnek.

A Zemplén aug. 23-iki számában foglakozik azon cikkemmel, melyet a Felvidéki Hírlap aug. 17-iki számába írtam. Örülök hogy ezzel a homonnai faipari szakiskola miniszteri kivégztetése és néhány akarnok munkapárti tüntetése kiemelődött a vicinális pletykák és intrikák köréből és az ügy avatottabb közönség elé került.

Méltóztatik tudni azt, hogy a 34 éve Homonnán fennálló faipari szakiskola ugyanezen idő alatt műveit és mesterségüket alaposan értő mesterembereket nevelt, akik kiképezettségük után nagyjából nem maradtak meg helybeli iparosoknak, hanem oda mentek, ahol munkaalkalom, megfelelő munkabér vagy munkajuttatás védelme kínálkozott. Ez az iskola népesség tekintetében az ország faipari szakiskolái között a negyedik helyen állott, növendékei megfelelő polgári családoknál helyeztetek el és általában életük nem volt a diáklételel nyílván aluli. Sőt egészségerebb és tartamasabb volt, mert a faipari szakiskola tanárai inkább igyekeztek sportoltatni növendékeiket, mint a helybeli polgári és felsőkereskedelmi iskola tanárai. Szomorú volt látni azonban, mint szorongtak az iskola berendezése és a növendékek a szűk helyiségekben.

Az az indokolás, mely a miniszteri leiratban igazolni próbálja a homonnai faipari szakiskola elvételét, a tények tudatos el nem ismerésén alapszik. Először valótlan, hogy kevés számú növendék volt, mert amint már említettem, népesség dolgában negyedik volt az iskola, valótlan, hogy a berendezés „költségesnek” mondható lett volna és harmadszor valótlan, hogy „a költséges berendezés igen nagy költségei nem talál tak indokolást.” A berendezés a helyszűke miatt nem lehetett relatíve költséges, mert még a minden növendéknek szükséges külön esztergapad és szekrény sem volt beszorítható a szűk munkatermekbe, tehát a berendezés még azon mértékben sem volt költséges, amely mértékben azt az oktatás eredményessége megkívánta volna. Ami pedig a költségek indokoltságát illeti, itt egy látom elter fe fogásom egy a kereskedelmiügyi miniszterétől, mint a Zemplén ezzel azonos elméletétől. Eddig úgy voltam meggyőződve, hogy a közoktatás az állam részéről nem fizet. Itt az államnak rá kell fizetni és minél haladottabb az állam, annál többet fizet rá. Végére azt nem lehetett a megbódogult homonnai faipari szakiskolától elvárni hogy bevételeiből a választási kassa szá-

mára is jusson. Erre a szent célra az iskola bevételei tényleg kicsinyek voltak, a munkapárti választók mohódsága és a választási kassa fenektelensége aránytalanul nagy. Ha emiatt vette el a miniszter ur az iskolát, akkor bizony Isten igaza volt.

Azt hiszem nem volt öreg hiba az sem, hogy a homonnai faipari szakiskola növendékei aztán a külföld nagy ipari emporiumaiban helyezkedtek el és ott hasznosították hazai készségüket. De a miniszteri leirat szerint az is baj volt, hogy a növendékek nem váltak homonnai iparosokká, hanem a szakiskola elvégzése után szerzetelődtek a hazában. Ha a miniszteri leirat ezt is iskola megszüntető oknak veszi, akkor még a nyári vakációt alatt kellene a törvényhozásnak intézkedni egyetemünk, főiskolánk, kadetiskolánk, ovodánk, bábaképzőink és özszes többi elemi, középiskolánk sűrűs bezáratása iránt, mert a tanítványok elhagyták azokat a szent ruhókat, amelyekhez diákságuk szép emlémei, első közelműk, utolsó zsebpénzük, szervenésük stb. fűződnek. (Erre kuffó az alanyi köllő) Talán helyes volna a költőzködés szabadságának megrendszabályozása a kösköztetés megindokolása végett? Az egész miniszteri leirat indokolásában száználmas, sorain keresztül hallatszik a pártos miniszter munkapárti káröröme és kacaja. Nem lehet a miniszteri indokolás jóhiszeműségről nagyobb meggyőződéssel szólni, mint amellyel szolt Antonius Bruus becsületessége felé. „But Bruus is an honorable man” hiába, a miniszteri indokolás becsületes indokolás.

A faipari szakiskola helyett adott fonó iskola szándékkal lett rossz humuszba ültetve. Békésmegyében a kubikusok a téli hónapokban üzik a fonást és amint a Felvidéki Hírlap aug. 17-iki száma értesít, mintegy 260 kosárfonó nyernu kát és keretet. De hol vegyük mi békési kubikusokat? Ha a miniszter ur adott kosárfonóiskolát, kérünk hozzá békési kubikusokat is, mert nem lesz, hogy ki fonjon kosarat. Itt Homonnán a kőművesek télen szűcsök, tehát nincsenek télen ásitozó iparosaink. Eddig minden szülőnek, aki Homonna környékén családi körében fiát térdőre ültette és megkérdezte tőle, mi akar lenni, kocsis, huszár, ügyvéd, kovács vagy miniszter, eszében volt és el nem felelte, hogy van Homonnán egy faipari szakiskola, mely művelt és ügyes iparost nevel. Mennyi idő kell ahhoz, hogy a kosárfonóiskola felállítására, létről és hasznáról kialakuljon homonnakörnyéki közvélemény? Hogyan volt szabad egy vitázó és produktívitásában évről-évre emelkedő szakiskolát egyszerűen elvinni és helyébe emübróiskolát adni, melyet fel kell nevelni, amely felé fáradságos munkával kell az érdeklődést irányítani. Homonna nagyközség nem alkalmas a dada szerepére, ehhez a község tej, vér és pénzszegény.

FISCHER TESTVÉREK

divatáruháza megnyílt

„Sátorajaujhely Wekerle-tér 13 szám alatt”

A Zemplén Salome tánc a kormány és az Andrássyak között nem képes a sérelmes miniszteri intézkedést rehabilitálni az Andrássy-ellenes célnak továbbra is megmarad a sérelem alapvető indokának és csupán az elvett faipari szakiskola visszahelyezése tudná más szempontokra helyezni elbírálásunkat. A kormány nem annyira Homonna megkárosítása volt a fő, hanem amint már megírtam az Andrássyaknak való kellemetlenkedés. És miután az Andrássykat egy dohánytörszédőtől, patkától, korcsmától, szabadjegytől meg nem foszthatta, egyik iskolából másik iskolába nem helyezhette, nem nyugdíjashatta és nem függeszthette fel, kénytelen volt Homonnának és vidékének sérelmén keresztül a csipőst megadni.

Nagyon bizonyos volt abban a kormány, hogy a választók egy része a kerület országgyűlési képviselőjétől fogják számonkérni a kormány csínyjét és szemrehányással beszélnek majd gyengeségéről amíg nem tudja megakadályozni a virágzó iskola elvételt. Azzal pedig, hogy a kormány az elvett faipari szakiskolát egy munkapárti bizalmas kerületének adományozta, ilusztrálta a két politikai párthoz tartozásnak nagy gyakorlati különbségeit. Természetes volt az is, hogy az a veszteség és az ehhez reflexiók kapóra jöttek annak a néhány urnak, kik politikai színeiket a leggyümölcsösebbben kívánák elhelyezni. De a hogyek vajadásából kicsike egérke született mely azt hiszem, most, amikor e sorokat írom, már ki is múlt.

A Zemplén emelheti oly magasra a lojalitás lobogóját, amilyen magasán tartani neki csak érdemes, jelentéktelen személyemet is becsülvé illethet engem a terror vádjával és a pressio alkalmazását is konstatalhatja cikkemben, de azért itt Homonnán a munkapárt nem fog prosperálni. Rajta leszünk, hogy ez a népszerűtlen mozgalom visszazármaszassék megindító okaira és hogy ezek a személyi okok köztudomásúak legyenek.

Ellenben mindent el fogunk követni, hogy az újraéledt választójogi harcban lelkesülten és eredménnyel harcoljunk. Ez a küzdelem a politikai erők váltógazdaságát akarja. Fontosságában párhuzamba állítható a magyar irdalom nyelvtudó poló-

Szegény Somtelky Balázs

Haj, de nagyon régen volt az, amikor Somtelky Balázs még az apja négyesfogatát fordult be a somtelki kuriára. De sok idő, és de sok minden egyéb elmúlt már azóta. . .

Mire Balázs az érettségét letette, a bírtokból már alig volt meg valami. De a négyesfogat, az megvolt mindaddig, míg egy szépnapon — egy pohár boroska mellett — a guta az öreg Somtelky Andrást megütötte. Akkor aztán a lovakat is elvették az istállóból, meg a régi udvarház is dobra került. Balázs pedig bement a városba, valami szerény állás után nézett, és keményen, nyakasan elhatározta, hogy meg fog küzdeni az élettel.

A lónak volt bolondja ő is, mint az apja. Amában még aztán is gyakran ott ült a könnyű hajtókocsis magas ülésén, előtte ott ficánkolt a híres négy fekete, remekbe készült szállagos szerszámmal, a háta mögött meg az öreg Mihály bácsi, a hűségös szolga, zsinóros dolmányban,

miájával, ez a harc az igazság és Hamisság harca, a becsület és cinizmus viselkedése. Önök most elbizakodottan ülhetnek a tornyok keresztjein, de ne felejtsek el, minő súlyos zuhanással esnek a magas tornyok alá és a romok azokat, kik nagy kérdésekben buknak el véteik folytán, ez az apró érdemeik lecsára is eltemetve őrzik.

Dr. Büchler Sándor.

Ujhely hanyatlása

Kesergő cikkeket olvasok egy idő óta a Zemplénben is Ujhely szomorú hanyatlásáról. Végre a Zemplén is rájött arra, amit mi már hosszú ideje hirdetünk, hogy Ujhely forgalma, ipara, kereskedelme évek óta ijedősen hanyatlik.

A Zemplén összehasonlítva ezt a nagy hanyatlást Nagymihályi erős fejlődésével, ismerteti Sulyovszky Istvánnak Nagymihály fejlesztésére szóló nagyszabású terveit s busan felkiált, hogy bizony, Ujhelynek is egy Sulyovszky Istvánra volna szüksége s milyen kár, hogy szegény Ujhelynek ebben a nehéz helyzetében nem akad egy Sulyovszkyja!

Cudálatos, hogy a Zemplén egy Sulyovszkyt keres Ujhelynek. Hiszen itt van a mi Sulyovszkyk, itt van Ujhely pártfogója, jötevője, az anyiszor felmagasztalt dicső Meczner Gyula.

Mondja meg a Zemplén, kívánhat-e egy város magának különböző vezető s boldogítót, mint amilyen vezetője s boldogítója Ujhelynek Meczner Gyula? Ahol Meczner Gyula van, ott nincs már szükség Sulyovszkyakra! Most már a Zemplén is kezdi megírni, hogy mi az oka Ujhely hanyatlásának. Elisméri, hogy bizony ezt főképp a pataki szolgabírórság és járásbírórság felállítás, a bodrogközi utnak Patakra való vezetése, a felvidék forgalmának elterelése okozta.

No lám: hát ezt mind Meczner Gyulának köszönhetjük. Meczner Gyula állította fel a pataki szolgabírórságot, egyenesen családi használatra, Meczner Gyula járta ki a pataki járásbírórság felállítását. Nagy részben Meczner Gyula műve, hogy a Bodrogközön a vármegye legelőször s legsürgősebben Karadról Patakra épített utat. (A Karád — Ujhelyi ut, meg a bereczki bodrogvid busz esztendő mulva se lesz meg, pedig erre a hidra szegény Ujhely már 50,000 koronát is fejtantott.) Meczner Gyula áldásos uralma miatt készült Vajdacska és Patak közt a köves ut, az ő uralma alatt épült a bodrogközi vasut, amely ügyes mesterkedéssel az egész bodrogközi

szegény tartással, hegyesre pödrött ba jussal. Az is meghalt már azóta.

És amikor szegény Somtelky Balázs reggel arra ébredt, hogy hiszen voltaképpen ő az az „irnok ur”, akinek nyolcok a hivatalba kell sietnie, — bizony-bizony egy kicsit fáj a szíve. És ha a hivatalba ment az utcaon meglátott valami szép lovat, valami nemes, déleg paripát: utána fordult és addig nézte, amíg csak el nem tűnt a szemé elől az utca kanyarodójánál. Aztán bement a hivatalba, leült az asztalhoz és szorgalmasan rötta a betűket. Rajta volt, hogy meg legyenek elégedve a munkájával.

Igy telt az idő, munkában és egyhangúságban. A barátai, hivatalnoktársai biztatták Balázst, hogy házasodjék meg. Egy Somtelky min dig kaphat valami gazdag leányt. Nem kellene nyomorognia. Lovat is tarthatna. Mert hi: ez igazan csak nyomorgás. . . Eg: Somtelky Balázsnak.

De Balázs ilyenkor a fejét csó-

valgat eltereli Ujhelytől, sőt miután most már ezt a vasutat a Tisza áthidalása által összeakarják kötni a nyiregyháza — dombrádi vasutal, a bodrogköz forgalmát el fogja vezetni Nyiregyháza felé.

Meczner Gyulának köszönhetjük, hogy még most sem épül az új vármegyeháza, ami nagy lökést adna Ujhely fejlődésének, neki köszönhetjük, hogy nincs Ujhelyben borközkartár (mert arról a cifra állami pénzről most már látjuk, hogy nem borközkartár lesz belőle)

Sőt Meczner Gyula annyira áldozatkész Ujhely iránt, hogy ropant főispáni elfoglaltsága mellett is kegyeskedik elvállalni rongyos 800 korona évi fizetésért a villanyáram elnökséget, csak hogy Ujhelynek jó világitást biztosítson, s így Ujhely mai pártatlanul fényes villamvilágítását is főképp neki köszönhetjük.

Bizony méltatlanság a Zempléntől, hogy még külön Sulyovszkyt keres Ujhely számára, mikor száz Sulyovszky se használhatna Ujhelynek annyit, mint ez az egy áldásos, önzetlen, puritán derék Meczner Gyula, aki a lelkét adja Ujhely boldogulásáért s viszonzásul nem ker semmit, beéri a maga számára egy pár métermázas inségs kukoricával.

Nem kell hát Sulyovszky után sóhajtozni, hanem imádkozni, hogy Meczner Gyula minél tovább maradjon Zemplén főispánja, mert csak addig lesz boldog Ujhely, míg Meczner a főispán és kebelbarátja Székely a polgármester, s míg ez a két puritán egyén együtt osztozik Ujhely boldogításának nagy munkáján és az inségs kukoricán.

Szessenek tehát az ujhelyiek in ádni és támogatni Ujhely önzetlen jötevőjét, szessenek majd a meggyőzőlően bizalmi szavazatukkal segíteni ezt a mi nagy partfogonkat, hogy továbbra is főispánunk maradjon még Hotykán és Bodzástyulakon is szolgabírórságokat állíthasson fel családjának tagjai számára.

Fizessenek a szegények

A humánus Székely Elek.

Bizonyra méltóztatnak már tudomással birni arról az új rendről, hogy a városháznak most már sem miféle bizonyítványt sem állíthat ki díjlatlanul. Akinek a város részéről valami bizonyítványra van szüksége, az a törvényszabályokmánybelyegen kívül még külön 2 koronás „városi értékjegyet” is tartozik venni, a kiállítás díj fejében.

— Én a magam erejéből akarok boldogulni. Majd ha annyira leszek, akkor el tudok egy asszonyt tartani, akkor lehet, hogy megházasodom. De nekem gazdag feleség nem kell. Ugy ezezém magamam, mintha a kitartottja lennék. Emel el büszkébb vagyok, minden szegénységem mellett.

Mikor pedig a barátai tovább unszolták, nógatták, hat cupa macskaságból, csak azért is elvett egy koldusszegény leányt.

Jóformán csak a házasság után ismerte és szerette meg a feleségét. Hova-tovább nemesebb tulajdonságokat fedeztet fel a fiatal asszonynak, aki már gyermekkorában megtanulta, hogy az élet nem tréfa és a Balázs szerény irnokai fizetését bámulatos székertelemmel tudta beosztani.

Nemsokára — annak rendje és módja szerint — már három tagból állott a Somtelky-család. Egy igazi Somtelky-arca, nevező szemű, erőteljes kis fiú, ez lett a szegény Ba-

Igen helyes. Hadd legyen a bizonyítványokból is valami jóvedelme a városnak. Akinek csakugyan szükség van valamilyen bizonyítványra az kétségtelenül szívesen leszurja azt a két koronát a város javára.

A bökkenő csak ott van, hogy ez az új rend a szegénység bizonyítványokra is kiterjed. Ezekre is ráragasztják a 2 koronás városi bolyeget. Akármilyen szegény legyen valaki, a szegénységéről csak ugy kaphat bizonyítványt, ha előbb valahogyan ki tudja fizetni azt az összeget. Két koronán alul nem lehet az ember Ujhelyben szegény, — legalább is nem ismerik el hivatalosan a szegénységét.

Hát ez olyan abszurd dolog, amely a neveltségessége mellett nem kis mértékben bosszantó is. Hiszen maga az állam éppen »szegényjog alapján» adja meg a bélyegmenteséget, míg Ujhelyben a szegénység hivatalos igazolását kell két koronával megfizetni.

Ime, így fest a Székely Elek híres humánussága. Persze, azért ő gyűjt az árvizkárosultak javára, a városi szegényház javára, de viszont ilyen különös adót vet ki a szegénységre. Olyanforma eljárás ez, mint amikor a kormány segínyt küld a káro utalnak, de ugyanakkor behajtja rajtuk a jégkárköszönt.

Furesa, nagyon furesa dolgok ezek. Még az az egyedüli szerencsénk, hogy bizonyítvány nélkül is lehetünk szegények. Sőt abban az esetben még egy szegénység bizonyítványt is szegényebbek vagyunk.

Milyen jó is a Székely Elek atyai gondoskodása!

A Gortvay-affér tanulságai.

Mi lesz a fegyelmivel?

Szép esendesen megvártuk, amíg elül a vihar a legújabb Gortvay-affér körül. Nem szólunk bele a dologba, nem foglalkoztunk az ügy részleteivel, egyrészt azért, mert már meguntuk mindig a Gortvay botrányával foglalkozni, másrészt pedig azért, mert meg akartuk várni a dolog fejleményeit, hogy a tanulságot lesűrjessük belőle.

Az ügy következményeire nézve várakozunkban — sajnos — nem

l zs büszkesége, szemefénye, remény-sége.

Andrásnak, azaz hogy Bandinak hívták a kis fiút, a nagypapja tiszteletére.

Testben és lélekben egyaránt pompásu fejlődött a gyerek és — az apja kimondatlanul öröme — rajongott a lovakért. Két éves korában huszármódra lovagolt a számmolyon — (hintalóra nem igen tellet) — és madzaggal felkantározta a meszkát, amiért ki is kapott az édesanyjától.

Egyszer Balázs, hivatalból jövet, valamint gyönyörű szép játéklóvat pillantott meg az egyik kirakuban. Mintha nem is afféle gyári munka lett volna, hanem valami illetett művész keze faragta volna ki. Kicsi alig öklömmnyi volt az egész játékszer. De mintha egy valóságos, eleven liliputi lovaska lett volna. Hogy az egyik első lábát felemelve tartotta: mintha türelmetlenül várna az indu ársra. És az a kecses, büszke nyaktartás. . .

(Folytatása következik.)

csalódtunk. Tudtuk mi azt előre, hogy Gortvaynak a hajaszála se fog a szerencsi eset miatt meggömbölni, holott az 1886. évi XXIII. törvényeink I §-ának b. pontja értelmében emiatt a botrányt okozó kihágás miatt föltétlenül meg kellett volna indulni a fegyelmi eljárásnak.

De hát Gortvay, ugy látszik, a törvényen felül áll. Ő azt hiszi, hogy ha az általa elkövetett botrányok folytán nyakrafőre provokálja az embereket, akkor aztán a dolog már minden tekintetben rendben van. És a szomorú az, hogy mások is így vélekednek: nagy tekintélyű főtisztviselők szerint is a szerencsi affér a „lovagias” elintézés folytán most már teljesei be van fejezve.

Tehát a törvény, az suviksz. Ellenben a párbaj-kódex lassankint kiegészítő részévé vált a magyar közigazgatási jognak, annyira, hogy már fontosabb és nagyobb súlymagánál a törvénynél. Ma a közigazgatás a párbaj-kódex szabályai szerint történik, de aztán meg is van a formája.

Minden közigazgatási tisztviselő jól tenné, ha elolvastná és megszívelné Fényes Lászlónak a Gortvay ségédiehez intézett levelét, amelyben megdöbbenően hű és szomorú képpel nyújtja magyar közigazgatásnak

Az „Est” nagy port felvert tudósítása folytán a szerencsi affér immár országos botrányá nőtte ki magát, ha idehaza Zemplénben az ilyen apró botrányok már nem is hatnak a szenzáció erejével, annyira napirenden vannak és annyira megszoktuk már, de azért mégis csak hatatlan, hogy ennek az országos megbotránkozást kellett úgynevezni a hatalmas Gortvayra nézve abszolúte semmi következménye sincsen.

Már a Görgey-eset alkalmával a Görgey által hivatkozott esetek a bíróság előtt valódiaknak bizonyultak. És Gortvaynak akkor se gömbölyt meg egy hajaszála sem.

Amikor Lukácsra nézve bebizonyultak a Déry vádjai, ez a kis malher a hatalmas miniszterelnök lemondását vonta maga után.

De Gortvay Lukácsnál is nagyobb ur. Ha török, ha szakad, ha a világ összeomlik is, Gortvay tovább baszkodik és bántatlanul ül a nyakunkon.

Ez pedig így tovább nem lehet. Tessék már megindítani azt a fegyelmit!

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismeretünk szerint az elképzelt hető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2.— k. kis üveg 1.20 k.

Az ujhelyi husdrágaság.

Hol a hatóság?

Az utóbbi idők borzasztó elemi csapásainak egyik szomorú következménye a takarmányhiány. A takarmány folytán híhetlenül le szállott a marha ára — A mi vidékünkön mintegy 50 százalékkal becsülik az árcsökkenést, vagyis most egyszerre fél olyan áron kél el a marha, mint ezelőtt.

50 százalékkal olcsóbb a marha, de azért ne tessék azt hinni, hogy a hus ára csak 10 százalékkal esett volna. N. m. A hentesek és mészárosok éppen olyan horribílián drágán mérik a húst, mint ezelőtt.

Más városokban, mint azt esetről-esetre hírül adtuk, szigorú hatósági intézkedések történtek a husárak szabályozására.

Nánunk azonban nem történik semmi. Mi néma megadással vesszük tudomásul, hogy más felvidéki városokban 40—50 fillérrel olcsóbb a hus kiúja mint nálunk.

A mészárosokon, henteseken nincs mit csodálkoznunk. Minden szentnek maaga felé hajlik a keze. Hanem a hatóságnak nem volna szabad tétlenül tőnie, hogy ma, amikor a marha olyan híhetlenül olcsó, Ujhelyben ilyen horribíliás husdrágaság uralkodik.

A Farkas Andor polgármesterege alatt legalább hallottunk hatósági huszársi felállításról, próbavágásokról, tervekéről, a husárviszonyok tanulmányozásáról és szabályozásáról. Szóval legalább némi jóindulatot tapasztaltunk a hatóság részéről, ha valami fényes eredményben nem is gyönyörködhetünk.

De Székely Elek — ugy látszik — azon is állásponton van, hogy hadd késsenek és gazdagodjanak a szegény mészárosok éppen most, amikor a fogyasztóközönég, az ezer csapás folytán inségbe és nyomorba jutott szegény nép az utolsó garasait szadja ki egy falat húért.

Kérjük, követeljük, hogy mozduljon meg már végre a hatóság és igyekezzék enyhíteni ezeken a tőrhetetlen állapotokon. És a város képviselőtestülete se aludjék. Ne abban merüljön ki a tevékenysége, hogy buzgón megszavazzon mindent a Székely-klikknek, belemenjen mindenféle építkezésekbe, vásártérkiho-

lyezésbe, telekvásárlásokba, ne legyen csupán vak eszköze egy érdekszövetkezettnek, hanem tessék már a város igazi érdekeit is szolgálalni egy kissé. A husdrágaság kérdése van olyan fontos, mint a borsiu-úti árteres terület megvásárlása a városi érdekek rovására.

És végül nagyon szépen kérjük magát Székely Elekot, a mészárosok patrónusát, hogy tegyen már valamit a husdrágaság csökkentésére. Mi szívesen elismerjük, hogy mészárosaink derék emberek és kitűnő adófalányok, de a husdrágaságot egyszerűen nem bírjuk tovább!

HIREK.

— **Athelyezés.** A földmivélségi miniszter Zinner Sándor alsóvereceki járási m. kir. állatorvost Lőcsére helyezte át. Az alsóvereceki járási állatorvosi teendőket Tóth Sándor m. kir. állatorvosyagarnok látja el.

— **Bucsuzás.** E hó 23-án bucsuzott el Dr. O. áh István a munkácsi járásbírósnak kassai tábíróvá kinevezett volt vezetöje egy kitűnően sikerült bankett keretében. A banketten, melyen vagy 110-en jelentek meg, résztvett Szép Géza, törvényészi elnök is, s ő mondta az első tószót az ünnepeltre.

— **Beiratások.** Az általános beiratások a helybeli polgári iskolában szeptember 1-től 4-ig eszközöltetnek, naponta 8 és fél órától 11 és fél óráig, az iskola tantestületi szobájában. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása 5-6-ig reggel 9 órakor lesz és a rendes tanítás 9-én kezdődik. — A dekretai állami óvodában a beiratások szeptember 1-én és a következő napokon d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4-ig tartanak. — A felső kereskedelmi iskolában a beiratások az iskola bérhelyiségének átalakítása miatt szept. hó 5. és 6-án délelőtt 8—11-ig tartanak meg a Munkácsy u. 11. sz. új helyiségben. A javító vizsgálatokat szept. 3-án d. u. 3 órától kezdődőleg tartjuk meg. A női tanfolyamon a beiratások szeptember hó 5. és 6-án 11—12-ig eszközöltetnek. — A sauhelyi áll. el. iskolába az 1913—14. tanévre a beiratások a következő sorrendben fognak megtartani: Szept. 1—2, 8—12 óráig az I. osztály, 3—4. a II. o., 5—6-án a III. o., 9-én a IV. o., 10-én az V—VI. osztály. — A sauhelyi áll. óvodákba a beiratások szept. 1—3-ig fognak eszközöltetni.

— **A Közművelődési egyesület pályázata.** A Zemplén vármegyei Közművelődési Egyesület hat, egyenként 100 korona, a Nemzeti Kázinó alapítványának kázinóval együtt összesen hét jutalmat tűz ki azon zemplénvármegyei tanítók részére, akik nemcsak a magyar nyelv sikeres iskolai tanításában, hanem különösen a közművelődési egyesület alapszabályainak 10. és 11. §-ában megjelölt hazafias társadalmi tevékenységben, — beleértve a patronázs-munkásságot is — legtöbb érdemmel szerzett. A pályázók kérvényeiket legkésőbb szept. 10-ig igazolásával folyó évi szeptember hó 16-ig nyújtás be az egyesület ügyvezető elnökségéhez Satoraljaiújhelyben. Megjegyezzük, hogy jutalomban az egyesület határozata értelmében csak azok a tanítók részesülhetnek, akik az egyesület tagjai sorába beléptek. Kelt: Satoraljaiújhelyben, 1913. évi augusztus hó 28-án. — Bessenyei István ügyvezető alelnök, Domján Elek főtitkár.

— **Kiugrott a vonatból.** Novák János rendőr 5 toloncot kísért minap Kassáról Ujhelyre. Legénye — Alsómi-

hályi állomás közelében az egyik tolonc, Markovics Bertalan hirtelen kiugrott a haladó vonatból és megszókött. A rendőr Ujhelyről a legközelebbi vonattal visszajött és kiszállt, hogy a tolonc után nyomozzon. Rövid kutatás után igen ügyes módon el is fogta Markovicsot a mezőn s visszahozta Kassára.

— **Ügyvédjelöltet keres Dr. Gombos Bertalan királyhalmeci ügyvéd.** Értekezni lehet telefonon is.

— **A mezőöri díjak.** Az 1894. évi mezőöri díjak kivételre az 1894. évi XII. t. c. alapján elkészülvén a kivételi lastrom a városi adóügyosztályban folyó évi szeptember hó 1-től 15-ig bezárólag 15 napi közszerele kitétetik mely idő alatt az érdekeltek ezt megtekinthetik, s az ellen netaláni észrevételeiket megtehetik.

— **Zongora és hegedűtanítást elvállal Dr. Kárpáthy László Jelektrekin a kiadóban.**

— **A tan tok magánfoglalkozása** Szükségsége vált, hogy a tanítók magánfoglalkozását is ellenőrizze valamely formában a tanügyi hatóság. Nem azért, hogy e magánfoglalkozások üzésében okvetlen magakaliozolja a tanítókat, hanem hogy nem hanyagolják e elemiatt tanítói kötelességüket. E végből most elrendelte a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a tanítók tartoznak a tanfelügyelőnek bejelentem esetleges mellékfoglalkozásukat. Természetesen a tanfelügyelőnek megvan az a joga, hogy a mellékfoglalkozás megszorítása érdekében a miniszternek előterjesztést tehessen.

— **Budapesti és bécsi bevásárlásainból hazatérve,** kerem a milyen tisztelt hölgyközönséget öszi udonságaim megtekintésére, Grünberger József divataruháza, Wokerle-tér 4.

— **Az első sárguló falevel** má ut a fűrdő szezon ha alát jelenti, s mint az öszi szél végig szánta strandok, eszplanádok bokrai közt, megszünik a zajos, vidám élet. A mi Félix fűrdőben, melynek híret évről-évre messzebb tájakra viszik szét, s mely immár a kü föld erdeklődést is magára vonta a nyári szezon végén új evad kezdődös. A mezi muának vezetövel Bihar, Hjúdu és Bakés, sőt még a távolabbi vármegyék birtokosai, s azok akik az ösz kellemes idősazara halasztották az üdülésüket örömmel keresik fel a esodaltos gyógyító erejű forrasokat a Félix fűrdőben, mely ilyenkor a szokottal is nagyobb kenyelmet nyújthat, s nagyobb figyelemmel fogadhatja gyógyulási céljából ide érkezett beteget. Mint értesülünk szept. 1-től kezdve a szoba árakat 30 százalékkal mérséklük, s az államvasutak igazgatóságánál lépések történtek arra nézve, hogy a vonatok közlekedésének rendjét okt. 1-ig változtatlan, nov. 1-ig korlátozva tartassák fenn a közönség kényelmére. A fűrdő élekt látogatottságának magyarázata, hogy a meleg gyógyító kezes forrasokat nyár elmúltával sokan kelemesebbnek és gyógyulásra hatosabbnak tartják. Virágh Károly népszérvívó várt zenekara naponta háromszor üzenetet rendez.

Szerkesztö:
DR. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ.

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTÖSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízv radloaktív gyógyforrással; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kö- és márványfürdők, hölgy-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredményel használatnak főleg csúszos bántalmakkal és idegjelök ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetében s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédj nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld

As igazgatóság.

ŐSZI :: DIVATJUDONSÁGAIM :: MEGÉRKEZTEK
GRÜNBERGER JÓZSEF
Wekerle-tér 4 sz. **DIVATARUHÁZA SATORALJAUJHELY.** Központi kávéházzal szemben.

JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban

NE TESSÉK ELFOGADNI

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor nem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

A legujabb és legizlésebb Péterfalvi gyártmány

LEVÉL PAPIROSOK

egyszerű és elegáns dobozban, a legjobb minőségekben, különféle alakokban és árakban kaphatók:

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely.

A „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP”

•• kiadóhivatalában. ••

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K Ház állatoknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Malártsik György Sátoraljaujhely.

Eladó hordók

Alulirott pénzintézet ajánlja megvételre sátoraljaujhelyi raktárunkban levő legjobb minőségű tölgyfából készült

30—75 literes ántalag hordóit	
136—140 „ gönci „	„
150—200 „ „	„
200—300 „ „	„
300—600 „ „	„

Venni szándékozóknak részletes árajánlattal szívesen szolgál a

Zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank Sátoraljaujhelyben.

INGYEN ráfizetés nélkül becserele öreg használt gramofonlemezeket újakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY” Budapest, József-körut 15. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Eladó ház.

A Május-utca 2. szám alatti ház szabadkézből, elköltözés miatt azonnal eladó. Értekezni ugyanott.

Eladó

kezelésem alatt álló 500 drb. egyszer használt prima 1912. és 1911 évi gönczi hordó. Megkereséseket esetleg árajánlatot kérek

Propper Jenő Tölcsva.

Tyukszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használata után. Üvege 1 kor. postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt a kéz-láb és hónajzadást 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlaldra legalkalmasabb 40 százalékos pho-porsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlaldási súly érhető el. Alkalmazható azonfeül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 háromnegyed fillér ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fill. utánvettél bérmentve

Utánvettél vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Kapható mindenütt:

A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvettél, vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr. Flesch E. „Korona” gyógyszer-tára Győr 99.

A legjobb minőségű gépi és kézi kapható a parnói uradalmi téglagyárban. — Posta, távirat és vasuti állomás Parnó.

HÁZ ELADÓ.

Tüzoltó-tér 4. szám alatti házamat elköltözés miatt eladom.

PAPP BÉLA
m. kir. főerdész-mérnök.

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnal kiadó.

Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től a Központi kávéház fölötti lévő, a m. kir. Folyammérnökség által bérelt lakás.

Legjobb szepitőszert!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Ovakodjunk az utánzattoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatása.

A női szépség

előlérdre, fukdeltesítésére és fontartásra legkittünthető és legbiztosabb a vegytiszta, sem higányt, sem olmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszertárakban kapható FOLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arkenőses eltávolító szepitő, májfoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdűvé varázsolja. Ara: kis tegely 1 kor., nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 fele színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zánpasta) 1 kor. Margit aróviz 1 kor. Postán utánvettéllel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad

FŐRAKTÁR: Sátoraljaujhelyen, Kincsesy Péter, Hrabcsy Kálmán drog., Wilder Gyula, Kálit Gyula Homonnán; Felső Aradnál Nagy Mihályon; Telyay Imre, Sárospatakon; Horváth Mátyas, Gyógyszertárakban.

Eladó ház.

A tüzoltó-tér 19. számú ház, mely áll egy három szobás és egy két szobás lakásból — mellékhelyiségekkel — áll, 13 500 K.-ért eladó. Értekezhetni: Eszrényi István, posta s. tisztelné Miskolcz, Főposta.

ÜGYVÉDSE GÉD

esetleg gyakorlott GÉPIRÓÓ azonnal alkalmazást talál DR. FUCHS IMRE

Ügyvédnél N.-Mihályban STENOGRAFUSOK előnybe részesülnek.

ÜZLETI, GAZDASÁGI ÉS PÉNZTÁRI KÖNYVEK ■■ JUTÁNYOS ARON ■■■■

KAPHATÓK LANDESMANN MIKSA és TÁRSA ■■ PAPIRKERESKEDÉSÉBEN ■■ SÁTORALJAUJHELY.

Telefon 10 szám. •• Telefon 10 szám.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gőgeba-jokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó ha-tású gyomoröreg és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitérően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbántól, valamint az összes száj- és fogbetegségek, hülfűgés ellen, megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő lázt. Jó hatású pántlikagillisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelet, orvántot, lázát erőtli hólyagot, ke-lést, szemhérsüt, égési sebeket, megfagyott testre-szeket, vart és kitést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéndő legyen.

Irjunk: Thierry A. Örangyal-gyógytárának Pregrada, Róhítsch mellett.

12 kis- vagy 6 dupla- vagy 1 nagy specialisveg 5/60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megszüntet vérmelegedést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Haszná-latos gyermekégyas nőknél fájó emlők, tejmögindítás rekedés, emlékményedés ellen. Orbánc feltűrt lábak, sebek, daadt végtagok, csontszu, fekélyök, ütés szu-rás, lüvés, vágás vagy zúródás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: lüveg, szálka, por, serét, tűske stb. kinyitások, karbunkulus, képzőmennyek, valamint rák ellen, főleg rothadás, körömgnyűlés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló tülfekvésnél, vérkeléseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén eszesemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely K 3/60 a pins előzetes beküldése v. utonvétel mellett kapható: Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszeráránban. Nygyban: Thalmyer és Seitz, Kocmeister Utóda, Kacanovits Testv. drogeriáránban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül: Thierry A. Örangyal gyógyszerierárából. Pregrada, Rohítsch mellett

SALGÓTARJANI
Köszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)
NEUMAN JENŐ cégnél
Sátoraljaiuhey
rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kéiszer mosott kovács szén és koksx valamint porosz briket kapható.
Superfosfát-műtrágya Káli só

Szent-Margitszigeti üdítőviz
a legkiválóbb szénsavval telt et ásványviz
Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészség-ápoló ital. A Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz keze-lőege
Főlerakat: Tóth Lajos cégnél Sátoraljaiuhey.
Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

sérvkötők
pneumatikus gummi pelottával a legelőteltesebbek
Ha kötők hőlgyek és urak ré-betegség és lógó has ellen.
Gummi göresér harisnyak.
Műlabakat és műkezeket amputáltak részére.
Testegyenestő járó és támge-pek.
Mű- és támazató FÜZÖKET.
Egyenestartók ferdén nőttek részére valam.
beteg-pótláshoz tartozó ösz-szes czikkeket
a technika legmodernebb elvi szerint, a legjutányo-sabb gyári árak mellett.

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérv-kötők és testegyene-sítő gépek gyára.
BUDAPEST, IV., Kerezherceg utca 17. vid.
Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék INGYEN és BERMENTVE.
Alapítva 1878. Telefon 13-76.

LANDESMANN SAMUEL
szijgyártó és nyerges Sátoraljaiuhey, Rákóczy-utca 6. szám
Készít és vállal mindenféle e szakmába vágó munkát, javításo-kat elfogad. — Különlegességek: ostorok, izasztó stb. raktár.

OH! JAJ! Köhögés, rekedtség ELJEN!
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású
ECCER
mellpasztillái
az étvágyat nem ront-ják és kitűnő ízlek.
Egger mellpasztillái csak hamar meggyógyított!

Megfajít ez az átkozott köhögés.
Doboza 1 és 2 K. Próbadohoz 30 fill.
Kapható gyógytárakban és drogeriárakban.
Fő- és szétküldési raktár:
Dr. ECCER LIO és ECCER I. Bpest, VI. Révai-u. 2.
Kapható: Sátoraljaiuhey: Kádár Gyula, Kinessey Péter, Wilder Gyula gyógyszerierárakban. Hírelőző Kólmán drogeriáránban. Hononna: Fábán Arnold, Pető Ernő. Nagyboldy: Krenovits Miksa, Rócz Henrik, Tolvay Imre, Sárospatak: Kósa Sándor, Sztregykő: Dukai Tivadar, Taroznai: Toperczer A. gyógyszerierárakban.

ŐSZI TRÁGYÁZAS!
THOMASSALAK
A legjobb és legelőteltebb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákbán van és eredeti ólomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!
KALMÁR VILMOS
a Thomaspohphatfabriken Berlin. vezérképviseletje
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49. SZ.
Különösen a jelenlegi rendkívüli ol-cs ó árakra figyelemzettjük a vásárlókat.

Hegedűre zeneakadémiai elő-készítő alappal, ko-repetálását s magántanulók tanítását el-vállalja okl. tanító. Bővebbet a kiadóban.

Törvényesen
bejegyzett védjegy.

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

**Oroszlán
Menthol**

Sósorszeszt

a házszerék királyát

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Kapható 44 fill. 1.20 és 2.40 K eredeti üvegekben.

Főelárúsítás: **LEFKOVITS MIKSA**

fűszer és rövidáru nagykereskedésében,

Sátoraljajhely. Rákóczy-ute 36.

Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derékoldal- és hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás, vagy légútzamból származó bajok aonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használatát által. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fájfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bányadúság, kimerültség általános gyengeség esetében kincses érték a valódi Oroszlán Menthol Sósorszeszt.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszeszt, mely a legkitűnőbb és a legelterjedtebb házszer, Ezer és ezer más esetben is kitűnő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanúsodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszeszt az emberiség jövője.

Tisztelettel értesitem a n. közönséget, hogy Sátoraljajhelyben a Széchenyi-téren a volt Schwarzbart-féle üzlethelyiségében egy modernül berendezett

magyar és német szabóüzletet

nyitottam. Dusraktárt tartok szakmámba vágó összes cikkeköl.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva marakok

tisztelettel

VASZIJ JÓZSEF

Budweisi FEHÉR,
eperjesi
szines kályhák
és uri kandallók,
ugyszintén
granit és márvány

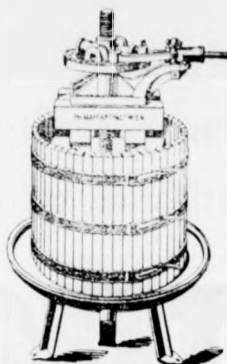

SIREMLÉKEK bizományi raktára

Bármilyen kályha megrendelésnél tessék árajánlatot kérni.

Behyna Testvérek Sátoraljajhely.

Kályha és siremlék ügyben a levelet Behyna Miklós címére kérjük küldeni.

Ami modernül berendezett különleges gyár vállalatunk

vezet 40 év óta

a sajtógyárak között s a szakkörökben a legjobb hírnévnek örvendő

Kérje 160 számú különleges árjegyzékünket szőlő-, és gyümölcs-sajtókról, teljes szüretelő berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs-, és szőlőmalmokról, szőlőszórákról, bogozógépekről, borszivattyúkról, stb.

Több mint 700 érem és első díj stb.

PH. MAYFARTH & Co.

borkészítő és gyümölcs értékesítő gépek különlegességi gyára
1500 munkás Wien, II. Taborstrasse 71. Képv. kerestetnek.

Zemplén vármegye árvaszéke.

16198/913

Árverési hirdetmény,

Zemplénvármegye árvaszéke részéről közhírré tétetik, hogy a kisk. Grünfeld József tulajdonát képező 1 drb. női arany óra, 1 drb. hosszú arany lánc, 1 pár gyémánt kövű fülbevaló, 1 drb. arany karika gyűrű, 1 drb. opál köves gyűrű és 1 drb. gyémánt köves gyűrű Sátoraljajhelyben 1913 évi szeptember hó 15-ik napján délelőt 9 órakor dr. Orbán Kálmán vm. tb. árvaszéki ülnök hivatalos helyiségében (vármegyeház II. em.) megtartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés-és ellenségen a kikiáltási áron felül legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A kikiáltási árak az árverésen fognak megállapítani s azokon alól az ékszerek el nem adatnak.

Kelt Zemplén vm. árvaszékének Sátoraljajhelyben, 1913. aug. 21-én tartott ülésében

Pintér Isván, elnök.

KOLLARIT - bőrlémez

kaucsuk composicióval bevont ruganyos viharbiztos és időálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze Végzetlenül tartós! Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható: Herz Kálmán fia vaskereskedőnél Sátoraljajhely. Moskovics Mayer Iakereskedőnél Töketerébes.

Száraz szénalak

(Troscs.)

Udvar feltöltéshez, utak javításához, ház építéshez ingyen kapható a helybeli Petróleumgyárban.

Kötőgépek, Irógépek.

Varrógépek, Mosógépek,

Kerékpárok,

valamint egy kies fekvésű, ózondus helyen fekvő gyümölcsös kert előnyös feltételek mellett részletfizetésre kapható és megrendelhető, ugyane házban az emeleti lakás azonnal bérbeadó

Bretz Gusztávnál
Sátoraljajhely, Fötér 20,

**A helybeli összes iskolákban
a törvényesen előirt legujabb
:: kiadásu valamint használt ::**

TANKÖNYVEK

LANDESMANN M.

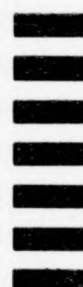
:: ÉS TÁRSA ::

**könyv-, papir-, író- és rajzszer-
kereskedésében kaphatók.**

NÉVJEGYEK

a legizlésebb ki-
vitelben készülnek.

**Ugyanitt szerezhetők be is-
kolai szerek, körzők, füzetek,
rajztáblák, vonalzók, iskola-
táskák, valamint könyvszijjak**

a legjutányosabb árban.